

Előfizetési díjak:

Egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 6 korona.

Magánhirdetések díja:

Négyszer hasábozott garmond sorért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések díja:

Egyszeri közlésért, tekintet nélkül a szöveg nagyságára, nyugtábellyel és támlappal együtt 6 korona.

Nyiltér soronként 60 fillér.

Többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz czimezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

Kereskedelmünk veszedelme.

El nem vitatható tény, hogy gazdasági bajaink orvoslásával sohasem foglalkoztak annyit, mint most. Igaz, hogy sohasem volt erre nagyobb szükség, mint manapság, amikor már egymás ellen törnek az ország gazdasági tényezői.

A legujabb üdvös alkotás a megrendelések gyűjtéséről szóló törvény, mely „vigéctörvény” név alatt lett népszerűvé. A vidéki kereskedők helyzetén határozottan könnyíteni fog ez a reform, mely eltiltja a nagytőkével dolgozó kereskedőt és gyárost attól, hogy utazó ügynökei révén mindenütt az országban valósággal boltot nyisson, áruát kicsinyben juttassa el a fogyasztó közönséghez s így a helyi kereskedő szájából vegye ki a kenyeret. Viszont a közönség is megmenekül a vigécek alkalmatlankodásaitól, s emellett jobb árut fog kapni. Mert az ilyen ügynökök által eszközölt megrendelések alkalmával gyakran tapasztalta a vevő, hogy becsapták, mert rosszabb árut küldtek neki, mint aminőt rendelt. Most odahaza fog vásárolni a városbeli boltban, látja, hogy mit vesz annál is inkább, mert a kereskedő személyisége nagyobb biztosíték az áru jóságára nézve, mint az ügynök.

Legégetőbb szükségét érezte a vigéctörvénynek a nép, melyet a gazdasági gépgyárak ügynökei valósággal elárasztottak. Ez ügynökök között nagyon sok lóköttő volt, akik kötelezvény-nyel, váltóval és egyéb veszedelmes írással hálózta be az írás és törvénytudatlan parasztot. Mos ennek vége.

Utazó ügynök ezentúl csak a szakmájában dolgozó kereskedőket vagy iparosokat keresheti fel, fogyasztóval üzletet kötnie nem szabad. Egyetlen hátránya az új törvénynek az, hogy néhány száz existenciát tesz tönkre: a detail ügynököket. Nos, válaszszerzőnek más munkát. Amugyis nagy nyomorúságban tengették életüket, hisz a legtöbbet ez vitte rá a tisztességtelen üzelmekre. Ezer és ezer kereskedő és a fogyasztók ezrei állnak velük szemben, akiknek meg hasznára van az új törvény.

Mig egyfelől ekként igyekeznek az intéző körök a kereskedőt támogatni, addig másfelől ugyancsak ártani kezdenek neki az által, hogy szabad teret engednek a felekezeti jelszavakkal dolgozó fogyasztási szövetkezeteknek. Bizony, olybá tűnik fel, mintha az uralgó rendszer — ha nem is istápolja, — de jóakaró nembánomsággal tűrné a gombamódra szaporodó felekezeti fogyasztási szövetkezetek rombolásait.

Jól értsenek meg: nem a hitelszövetkezetekről, nem a gazdasági gépeket és más sok közszükséglet tárgyát képező eszközök beszerzésére alakult szövetkezetekről, sem e gyes iparágak szakszövetkezeiteiről szólnak. Ezek minden tekintetben elismerésre méltók. Hanem egyes egyedül a fogyasztási szövetkezetekről és ezek között is csak azokról szólnak, melyek pártpolitikai tendenciákat tartanak szem előtt és a vidéki, falusi és városi kereskedő existenciája ellen törnek.

Hasztalan hozzák a legkitünőbb törvényeket a kereskedők érdekében, ha országsszerte boltokat nyitnak, melyekben a pap, meg a tanító árul. A papnak, a tanítónak, a falu legtekin-

télyesebb embereinek bizonyára könnyebben sikerül vevőket csalogatni a boltba, mint az egyszerű boltosnak, annál is inkább, mert hisz a fogyasztási szövetkezetek élén álló párttagok felekezeti, politikai és egyéb a kereskedelem körébe nem tartozó jelszavakkal ösztökélik a népet arra, hogy a szövetkezet boltjában vásároljon.

Hogy erkölcsi szempontból mennyire elítélendő ez a működés, azt nem szükséges fejtegetnünk. De hogy gyakorlati közgazdasági szempontból milyen helytelen, az is nyilvánvaló. Ahol ilyen fogyasztási szövetkezet van, annak első és maradandó következménye az, hogy egészségtelen verseny fejlődik ki abban a faluban, vagy városban. Mert a régi kereskedő, boltos, szatócs csak nem hagyja magát. Egymásra licitálnak olcsóság és hitelnyújtás dolgában. S ezt aztán megcsinálja mind a kettő. Esetleg a kereskedő, akinek kevesebb anyagi és erkölcsi támogatás áll rendelkezésére, tönkre megy.

Felekezeti szempontok az irányadók e szatócs fogyasztási szövetkezetek megalkotásában. Osodálatos, hogy nem látják be azok, hogy ilyképpen éppenséggel nem szolgálják a felekezeti célt. Ők ugyanis megakarják bénítani a falusi szatócsot, dacára annak, hogy nem minden falusi szatócs zsidó. Már pedig úgy a zsidó és nem zsidó szatócs, mint a fogyasztási szövetkezet kénytelen az áruát ugyanegy forrásból, a gyárostól, vagy nagykereskedőtől beszerezni, mert más források nem állanak rendelkezésre. A gyárosok, nagykereskedők túlnyomó része zsidó. Mi következik ebből? Az, hogy

a felekezeti fogyasztási szövetkezetek mig egyfelől a kis zsidót agyonütik, másfelől a nagyzsídnak tolják a szekerét.

Ha gátat nem vetnek ennek a szövetkezeti tultengésnek, meg fogja látni az ország, micsoda nagy baj származik belőle. Mert ha akadálytalanul fog fejlődni a felekezeti fogyasztási szövetkezet, az bizonyosan nem fog megállapodni a sónál, cukornál és petroleumnál, hanem mind szélesebb alapokra fekteti vállalkozásait és árulni fog mindenféle elképzelhető kereskedelmi és ipari közszükségleti cikket. Szóval konkurrenciát fog csinálni az egész hazai kereskedelemnek, minden üzletembernek és iparosnak a szatócstól, szűrszabótól a diszművesig és ékszerészig. Ime, ilyen hatalmas perspektiva nyílik meg a jelenlegi helyzet alapján a felekezeti fogyasztási szövetkezetek előtt. Az ország kereskedőinek nagyobbik fele még is csak keresztény, de ezek megrontására csak éppen úgy törnek a sötétség kufarai, mint a nem keresztények ellen.

Ime, föltártuk a veszedelmet. Itt van már! Mit használ ez ellen a jámbor vigéctörvény.

Vármegyei élet.

Szilágyvármegye törvényhatósági bizottsága Zilahon, a vármegyeház disztermében 1900. évi november hó 15-én, d. e. 10 órakor s folytatva rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgyjegyzék.

1) Darányi Ignác földmívelésügyi

A „Szilágy-Somlyó” Tárcaja.

Almanach 1901-re. *)

Megvolt immár az irodalom szüretje is: kissé később, mint a hegyaljai meg a badacsonyi, de bizvást mondhatjuk, hogy a mustja forróbb, a bora zamatosabb, mint eddig. Öröm megköszölni: az irodalombarát talál benne fajtákat, amik megízlelése után egyet csettint a nyelvével. A legfinomabb próbákat most küldik szét a piacra: az évenként pontosan megjelenő Almanach vignettájával. Mikszáth Kálmán, a Singer és Wolfnerék Almanachjának szerkesztője, mesternek mutatta magát e próbák összeállításában. Csupa zamat, tűz és törülmetszett tartalom. Tizen-nyolc kitűnő magyar író nevét válogatta egybe, sőt szedett hozzá új neveket, is a melyek eddig nem szerepeltek az Almanachban. Ez a szép kötetű és vastag könyv csakugyan mérlegét adja az ideai magyar elbeszélő irodalomnak. Csupa kerek egyéniség mutatkozik be: vidám temperamentumok, majd hangulatos ringató poéták, fürge elbeszélők, könnyed causeurök, mélyen szántó, borongó, misztikus lelkek. Az Almanach, az irodalmi szüret e próba-

*) Almanach az 1901. évre. Szerkeszti Mikszáth Kálmán. Egyetemes Regénytár XVI. évfolyam IV—V. kötete. Singer és Wolfner kiadása. Ára diszkötésben 2 korona.

kóstolója, szín, zamat, erő és tűz szerint válogatta össze ezt a sok csemegét, a melyek hasonlítanak a jó magyar borfajtákhoz abban is, hogy hol vigasságra hangoznak, hol merengésre csalogatnak, hol megrezditik érzelmeink hurjait, vigadunk rajtuk s el-el-mélázunk. Ebben is teljesen magyar ez a szép könyv: magyar talentum teremtetta a mi földünk, a mi egünk, a mi kicsiny és nagy embereink örömeinek, bánatának hatása alatt. A főváros és a vidék levegőjéből vették ki mind azt a sok száz alakot, a kik itt az Almanach novelláiban szerepelnek. Sokoldalú, teljes világitásban látjuk meg a magyar föld tájait és embereit. Gazdag gyűjtemény, a melyet, ha valamely külföldi nyelven jelenik vala meg, belső értékénél fogva menten lefordíthatnánk magyarra.

Ilyen válogatott és finom tartalommal jelent meg ezidén a jövő év legszebb időmutatója: az Almanach. Ez az életnek immár tizennegyedik éve s e hosszú idő alatt szívesen várt pontos vendége ez a könyv minden magyar családnak, a mely a finom irodalmat élvezetnek tartja. A szerkesztésénél fogva nem csak kalendárium az Almanach, nem csak a lepergő napok mutatója, hanem irodalom mutató és irodalom mérő is. Volt idő nálunk Magyarországon, a mikor hasonló évkönyvek voltak a mi literatúránk egyetlen mentesvárai. Azóta gazdag s erős lett a magyar irodalom. Most az Almanach nem menedékhely többé, hanem a legnagyobb írótehetségeinknek nehezen megközelíthető szalonja.

Mikszáth Kálmán régi szokásához híven ezidén is elmés bevezetést irt tizenhét íróársának munkái elé. Izeltől itt adjuk az ő előszavát, a melyben zamatos régi nyelven szólaltatja meg Anonymust, hogy azután a mai magyar ember eszéjéhez a választ. Az előszó így szól:

Előszó.

(Anonymus levele és az én rövid válaszem.)

Az Almanach tekintetes szerkesztőjéhez!

Kedves atyámfia, öcsém Uram!

Hosszu évtizedek óta figyelem irodalmi működésedet, mindég a sarkodban voltam s ha valami igazítási valóra találtam a dolgaiddban, mindég figyelmeztettelek. Mikor mások gáncsoltak, dicsértelek, hogy a közönyben meg ne fagyj, mikor mások dicsértek, korholtalak, hogy a tömjénben meg ne fulj.

Emlékszel-e arra az időre, mikor színi bírálatokat irtál Szegeden s egy hónap elsején a becsületes öreg Bodrogi, a szegediek kedvenc színésze az előadás után valahogy betévedt az „Oroszlány” kávéházba s látván ott egy csomó nagy urat (a Tisza Lajos környezetéből) ferblizni, a különben szerény férfiú valami démoni láztól megkapatva, blattot kért, leült közéjük s egy pillanat alatt elvesztette egész havi gázsiját. Te akkor elmosolyodtál s nem voltál rest éjjel bemenni a szerkesztőségbe s bekorrigálni a színi referáciába: „Bodrogi ellenben pech-kel játszott.”

Persze az egész város nevetett másnap, de én hangosan zsémbeltem magamban és egy aláíratlan levelezőlapot küldtem neked: „Bodrogi csak a pénzt veszti, de ön a tehetségét tékozolja az ilyen sekélyes mókázásokra.”

Te még fiatal voltál akkor. Ficáncoltál az irodalom gypén, mint egy csikó. Bizony-bizony féltettelek, hogy valami karóba találsz ugrani. De mintha hatott volna rád a szemrehányásom, jobban hagytad a színi kritikát és egy elbeszélést olvastunk tőled „Az öreg Gaillard apó” címen. Egy francia parasztot írsz le és szerepeltetsz az utolsó francia-burkus háborúban.

Eolvastam és szerettelek volna kupán ütni, de csak egy epistolában förmedtem rád:

„Hát megveszekedett az ur? Az ur akarja leírni a magyar parasztot? Irja le a magyart, ha tudja, mert az is nagy virtus. Hiszen a francia parasztot maguk a francia írók sem tudják jól eltalálni. Daudet csak pedzi egy kicsit, Maupassant tudja, a többi közel sem jár hozzá. És hát az ur akarja leírni a francia parasztot? No köszönöm. stb.

Alkalmasint megrestelted az idegen országban való portyázást (az öregapád se járt teneked oly messze) mert egymásután publikáltad ekkor a saját parasztjainkat, a tót atyafikat, palócokat. Hiszen szép, szép, hanem láttad-e te valamikor azokat a tréfás pingálásokat, melyekkel a gyerekek ültetik fel egymást? Huznak egy függélyes vonalat, a miből megint

m. kir. minister un közsönő választási törvényhatóságunk bizalmi feliratára.

2) A közigazgatási bizottság jövő évre megüölő tagsági helyeinek betöltése.

3) Az igazoló választmány ujjaalakítása 1901. évre.

4) A gyámpénztárak évnegyedenkénti megvizsgálására két bizottsági tag kiküldése.

5) A községi zárszámadások megvizsgálásánál közreműködésre alkalmas egyének kiküldése.

6) Az állandó bíráló választmány bemutatja a legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1901. évi névjegyzékét.

6) Alispáni előterjesztés az évközben megüölő választott bizottsági tagsági helyek betöltése céljából a választások kitűzése iránt.

8) Alispáni előterjesztés az esküdt. bíróságokról szóló 1897. évi XXXIII. t. c. 14. § értelmében alakítandó bizottságba 12 bizalmi férfi választása iránt.

9) A folyó évi ősi rendes közgyűlést megelőzőleg tartott számonkérőszék üléséről szóló jegyzőkönyv.

10) Alispán utólagos jóváhagyás céljából bejelenti, hogy Vörösmarty Mihály szobrára a törvényhatóságok által készítettendő ércoszorura a majorsági alaphól 50 koronát utalványozott.

11) Patay Lajos s társának felebbzése M. Góroszló község képviselő-testületének a községben egy második italméresi üzlet engedélyezése iránt a lépések megtételét kezdeményező 5—1900. sz. a. hozott határozata ellen.

12) Szilágyi Rezső s társai felebbzése Ilosva község képviselő-testületének az állami népiskola részére tan- és beirataási-díj általányt megajánló 13—1900. sz. a. hozott határozata ellen.

13) Ördögkut község képviselő-testületének az állami népiskolához való hozzájárulások tárgyában 1., 4—1889. és 4., 8—1900. számok alatt hozott határozatai s Kuszós Gyula s társainak vonatkozó felebbzése.

14) Sz. Somlyó város képviselő-testületének a polgármester és rendőrkapitány fizetése felemelése tárgyában 115. és 139—1900. sz. a. hozott határozatai.

15) Zilah város 1901. évi közuti költségvetése.

16) Zilah város képviselő-testületének a Polgári-tér rendezése céljából szükségessé vált hid költségvetése elfogadása tárgyában 260—1900. sz. a. hozott határozata.

17) A karikai körjegyzőség községei képviselő-testületeinek körjegyzői lakbér és napdíj megállapítása tárgyában hozott határozataik.

18) Érszentkirály község forduló birtokosságának a nyomásos gazdálkodás fenntartása tárgyában hozott határozata.

19) Szolnok-Pacsalusa hegyközségi szabályrendelete.

20) Kémer község képviselő-testületének szegények segélyezése tárgyában 72—1900. sz. a. hozott határozata.

21) Récse község képviselő-testületé-

nek tükzkárosult egyén segélyezése tárgyában 16—1900. sz. a. hozott határozata.

22) Domokos Andor joghallgató segélyezés iránti kérelme.

23) Községi költségvetések, pótköltségvetések, zárszámadások, szegény-alap számadások.

Különös hiterjesztés.

Városunk területén mostanában szokatlan módon élesztgetik az áhítatot. A hólabda gyűjtés mintájára postai levelezőlapokon ismeretlen kezek imádságot küldenek szét. Az imádság még csak megjárna magában véve, de a záradéksorok, a melyekkel kísérik szokták, igazán nevetségesek. Mi több: érthetetlenek és nem válnak előnyére a tiszta vallásos felfogásnak. Azt mondják bennök, hogy azt az imádságot a hercegprimás küldötte szét, 9 napon keresztül el kell imádkozni, minden nap más-más embernek elküldeni; ha valaki nem terjeszti, bünt követ el és valami különös csapás éri, annak pedig, a ki tovább adja, valamely rendkívüli óhajtaása teljesedik.

Legelső tekintetre kitűnik, hogy ez az egész operáció legalább is óriási naivitás. Erre vonatkozólag különben a következő felhívást vettük a helybeli róm. kath. plébániai hivataltól:

„Óva intjük a keresztény közönséget, ne használják és ne továbbítsák azt a postán és más uton forgalomba hozott imádságot, a melyet ismeretlen kezek mostanában szerte-szélylyel küldözgetnek. A templomban a szószék-ről már kihirdettük, ez uton is kijelentjük, hogy az a bizonyos imádság a katolikus egyháztól nem származott. Az az állítás, mintha akár Magyarországi hercegprimásától, akár a bécsi hercegérsektől, akár más egyházfőtől indult volna ki az az imádság, önkényes ráfogás, a melynek nem lehet más célja, mint tévedésbe vinni a hiszékeny lelkeket. A mennyiben pedig a hozzáfűzött záradék az imádság terjesztéséért és elmondásáért anyagi hasznót ígér, elhanyagolása miatt azonban bűnnel és csapással fenyeget, — az egész dolog világos babonáság.

Szilágy-Somlyón, 1900. november 12.

Róm. kath. plébániai hivatal.”

Egyleti élet.

A szilágy-somlyói „Temetkezési társulat” folyó évi november hó 11-én délután 2 órakor tartotta meg a gimnázium tornatermében XXIX. évi rendes közgyűlést.

Elnök Nagy Ferencz megállapítván, hogy a tagok kellő számban megjelentek, a közgyűlést megnyitotta.

Ezután Némethy Zsigmond jegyző olvasta fel évi jelentését, melyből kiemeltük a következőket. Az 1899. évben tartott egy rendes közgyűlés, amelyben elintéztetett 6 ügy. A tisztikart és 20 igazgatósági választmányi tagokat 3 évre megválasztotta.

Igazgatóválasztmányi ülés az 1899. évben tartott 7. az elintéztett ügyek száma 31. Gyűlés tárgyait többnyire a tagok bevétele és a számadások megvizsgálása képezték.

Az 1899. év folyamán az egylet tagjai sorába bevételtek 32 egyén, elhalt 27, hátralelékai miatt kiléptek és kizártak 8 tagot. Így az egyleti tagok száma 1899. év végén 766. Ezek következőleg oszlának meg: halálesetenként 20 fillért fizet 536 tag, 40 fillért pedig 230 tag.

A kiküldött pénztárvizsgáló bizottság jelentése szerint az 1898. évről átjött 6609 korona 72 fillér pénztármaradvánnyal együtt az 1899. évi bevétel volt 12,144 korona 42 fillér, kiadás 5684 korona 84 fillér, pénztári maradvány 6459 korona 62 fillér, — és pedig: a) alaptőke 3143 korona 42 fillér, — b) forgalmi tőke 1164 korona 30 fillér, — c) forgalmi tőke készpénzben 2151 korona 90 fillér, össze sen 6459 korona 62 fillér.

Ezek tudomásul vétele után a közgyűlés Farkas István pénztárosnak a számadási felmentvényt megadta.

Miután Szénásy Miklós elnöki állásáról súlyos szembaja miatt lemondott, a közgyűlés az eddig való buzgó működéséért nemcsak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott, hanem őt tiszteletbeli elnökévé megválasztotta. Rendes elnöké Nagy Ferencz közfelkiáltással választott meg.

Szintén közfelkiáltással választott meg az üresedésben levő alelnöki állásra id. Barna József; a két választmányi tagsági helyre pedig Szellő István és Kovács József.

Ezzel a tárgysorozat ki lévén merítve, elnök megköszönve a közgyűlés tagjainak mindvégig tanúsított komolyságot, valamint az élénk érdeklődést, a gyűlést bezárta.

Különfélék.

— A szilágy-somlyói állami felső leányiskola folyó hó 19-én délelőtt 11 órakor, megdicsőült királyasszonyunk emlékeztére Erzsébet királyné ünnepet rendez. Műsor: 1) Megnyitó, tartja Zobel Lipót gondnok. elnök. 2) Erzsébet gyász-dal, éneklék az összes tanulók. 3) Ciprus-

ág, Lampérth Gézától, szavalja Paskuj Erzsike I. o. t. 4) A nyolcadik tör, Ábrányi Emiltől, szavalja Mike Lujza II. o. t. 5) Erzsébet királyné, felolvassa Vincze Mártha II. o. t. 6) Emlékbeszéd, tartja Jenőffy Piroksa. 7) Könyörgés, Móra Istvántól, szavalja Halmágyi Anna I. o. t. 8) Zárószó, tartja Városy Malvin. 9) Hymnus, éneklék az összes tanulók.

— A szilágyvármegyei Wesselényi-Egylet folyó évi november hó 15-ik napján d. u. 3 órakor Zilahon, a vármegye-ház kistermében rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyjegyzéke: 1) Elnöki megnyitó. — 2) Titkári jelentés. — 3) Az 1899. évi számadás. — 4) Az 1901. évi költségvetés. — 5) A vármegyei áll. el. népiskola gondnokságának kérelme az ördögkúti évodának Vármezőre áthelyezése iránt. — 6) A folyó évre tanítók és tanulók jutalmazására előirányzott 200—200 korona mikénti felhasználása. — 7) Az Országos Eötvös-bizottság megkeresése báró Eötvös József művei kiadásának pártolása iránt. — 8) E Kovács Gyula emlékére árvái részére gyűjtés iránti felhívás. — 9) Kir. tanfelügyelő értesítése a benedekfalvi évodának az állam általi átvételéről. — 10) Tagdíj törlések. — 11) 1901. évi rendes közgyűlés kitűzése.

— A polgári olvasókör ünnepélye.

Azon ünnepélyről, melyet a Polgári Olvasókör folyó hó 11-én a városi színházban tartott, csak elismerőleg s dicsőítőleg nyilatkozhatunk. Eddig az volt a szokás, hogy a kör saját helyiségeiben ünnepelte meg gróf Széchenyi István emlékét, a hely szűk volta, valamint a társadalmi felfogások azonban annak nagyobb mérvben való megtartását eddig gátolták. Nagyon helyesen tette a kör vezetősége, hogy az ünnepélyt a városi színházba tette át, a közönség, ha nem is töltötte meg a nézőterét, de az eddignél nagyobb érdeklődéssel vett részt az ünnepélyen. Ez utóbbi különben a mult számunkban közölt program szerint folyt le. A rendezőség tapintatosságára vall, hogy hosszú beszéddel s felolvasással nem fárasztotta ki a közönséget, mert sok embert éppen a tulterjengő felolvasások riasztanak vissza az ilyen ünnepélyeken való megjelenéstől. A felolvasás maga dicséri szerzőjét, Grusz L. Valér gimn. tanárt. Új alapon mutatta be gróf Széchenyi Istvánt, nem a nemzetre kiható munkásságával foglalkozott, hanem azon lélektani problémákat fejtegette, melyek munkásságát előidéztek s később az öngyilkosságba kergették. Bármilyen véleményvel legyen is valaki ilyen ünnepélyek megtartásáról, a mai reális korszakban szükségünk van lelki táplálékra, idealismusra, mely benünket a köznapi gondolkozásból kiragad, felemel.

— Megszűnt fővárosi hetilap. A fő-

város egyik legrégibb lapja, a 37-ik évfolyamában megjelenő Fővárosi Lapok az október 21-én megjelent számában közli olvasóival, hogy egybeolvadt Ábrányi Emil a Világ című lapjával. A Fővárosi Lapo-

kiágazik egy kurtább vízszintes vonal, aztán megkérdezik; mi ez?

— Hát semmi.

— Dehogy. Ez egy katona — mondják.

— Hogy-hogy?

— Ugy, hogy a katona már a fal mögött van, csak a szuronya hegye látszik.

Az egyik vonal t. i. a fal, a másik vonal a szurony hegye. Vagyis ez az ugynevezett „rajz”, a miben te excelláltál. Egy vonal így, egy vonal amugy, de a lényeg, az már, vagy eltűnt a fal mögött, vagy még elő nem jött.

Ohó, amice, engem nem teszel boldoddá, nekem az élő alak kell, nem a tartozéka. Élő nekem a katonával! Rajzold nekem az élő, lüktető társadalmat, a mit körülöttem látsz, ez a feladat. A tükröt akarom, a melyben magamat is látom, te pedig elém hozol egy, a tükör rámájáról letört arabeszket. Edd meg!

Hiszen tudom, olvastam, mivel indokoljátok e kolibri teremtvények létrejöttét. Hogy azt mondjátok, a modern ember siet, nem ér rá hosszabb olvasmányokba merülni, olyan adag kell neki, a minő meg nem terheli, a mit átfut, a meddig egy cigarettát elfüstöl.

Ej, milyen logika, milyen logika! Hát szabad a teremtsnek a cigarettához alkalmazkodni? Azt mondanám, hogy oktalanság, de nem mondom, mert az oktalán állatok nem teszik. Vajjon kisebb bornyukat szülnék-e a tehének azzal az indokolással, hogy a rossz gyomru modern ember ugy sem tud egy egész bornyut egyszerre megenni? Persze csak egy adagot kellene szülniök. Az volna a chic: Például egy fél kilogramm vesepecsenyét.

Ezek az érveléseim hatottak rád. Új ténre csaptál át és a „tisztelet házat” karrikiroztad évekig. No hát ez már a társadalom, most már jó nyomon volnál, de tudja Isten, még sem tudtam veled egészen elégedett lenni, mert glorifikáltad a léhaságot. Rontottad azokat a becsületes simplex embereket, mert ugy irtál rólu, mintha megannyian államférfiak volnának, és rontottad a közönség szemében azt a néhány államférfit, a ki közöttük van, mert játszottál, ingerkedtél, pajkoskodtál velök, hogy a közönség hol a liliputi emberké, hol pedig az óriások országában hitte magát — és végül ugy tűnt fel neki az egész parlament a te írásaidból, mint egy bohó kedves kis játék, a mely tarka-barka figuráival jár, kelepel, berreg, mig egyszer aztán magától is elromlik.

Hát ezt nem jól tetted, lelkem, mert ha neked kertész-kést adott az Isten kezébe, azt azért adta, hogy a nagy fákat nyesegetsd vele a mezőn, nem pedig azért, hogy lekuporodva a földön, kuszó indákhoz, fantasztikus cirádákat szurkálj ki a hegyeivel a tőkökre.

No de ezeket nagyon idején irtam meg neked részletesen, persze akkor is anonym, mint mindig. Képzelem, sokat törted a fejedet, ki lehetek, hogy mindent tudok felőled és egészen beléd látok. Hát ne is kutasd, soha se fogod megtudni. Gondold, hogy ez vagyok, vagy az vagyok; egy érdeklődő idegen, egy ellenség, vagy egy jó barát, egy keserű és rusztikus észjárásu kritikus, esetleg egy zsémbes vén laikus. Vagy gondold azt, hogy a saját lelkiismereted vagyok. Szóval, gondold felőlem, a mit akarsz, tégy be engem egy oly tesibe, a minő neked

tetezik, de hogy engem valamikor lerázhass, arra ne is gondolj.

Ezutal azonban grátia a fejednek, mert ugyis a hosszú lélekzetű munkák jegyében vagy, most hát nem kötök beléd, a helyett egy sokkal veszedelmesebb dologra hívom fel figyelmedet.

Az Almanachodról van szó. Mindég érdekelt ez a kis könyvecske.

Új írók, új irodalmi hangok keletkeztek. Igaz, hogy örökre azok az átkozott „rajzok” kísértették a könyvben. Mindegy beletörődtem; utóvégre is egy bögre tengeri vízben benne vannak a tenger minden ingredientái, benne vannak az ázalagok is, de hogy cápák nincsenek benne — azért még sem lehet a bögrét szidni.

Megelégedtem azzal, hogy elfoglalt ember létemre ebből a könyvből bizonyos fokig az fait lehetek az elbeszélő irodalomban. Egyszer évenként egy-két órámba kerül az évi termés minőségét kiérezni az Almanachbeli mustrákból, megismerhetem ismerős íróim fejlődését, vagy hanyatlását, frissességét, vagy lankadtságát, megismerkedhetem nagyjában az új írókkal és irányzatokkal, az új levegővel és elbeszélési tónussal — s esetleg innen assenálhatok magamnak új kedvencet, a ki nek a műveire aztán teljes erővel rávessem magamat. . . Szóval jó az, ha a lusta öreg darázs kiszáglászsa innen könnyű szerrel, hogy melyik fa virágján van a legtöbb méz.

Mert bármilyen nagy is a világliteratúra és bár több nyelven olvasok, mégis csak a mienk nekem az igazi, az édes. Mit bánom én Tolstojt Kiplinget! Ezeket csak élvezem. De a mienknek diadalittasan tombol a lelkem.

S valóban sokra vittük épen az elbeszélő ágban — a többi sajnos meglehetősen stagnál most. Sokszor dicsekedtem az Almanach-chal fünek-fának:

— Nézzétek, milyen haladás! Mekkora ut a Remellayaktól. Szegffyeiktől idáig! Még a leggyengébb író is egy kolosszus hozzájuk képest!

Mert nem az mutatja egy nemzet műveltségét, hogy egy-két titán támadt közülök véletlenül; a kultura mértéke a közepszerűek ereje.

Elgondoltam, mi lett ebből a mi nyelvünkéből, melyről azt mondták még csak száz év előtt, hogy csak a csikósokkal való beszélgetésre alkalmas. S mennyire magyar ez az irodalom! A magyar föld ize, a magyar éj színpompája, ennek a tőnek a zamata; a melyet még Mikes Kelemen és Cserey uramék ültettek.

Hja, hja! Az embernek mindig a legkedvesebb tyukját viszi el a róka. Aggódva látom most egy-két év óta, hogy épen a magyar lélek készül veszendőbe menni az irodalomból. Az Almanachban, e kis területen összeszorulva látszik meg legjobban a veszedelmes processus, mely az elbeszélő irodalom egészségesen megindult fejlődését rossz irányba találja lökni.

Ugyanis két nagy baj jelentkezik az Almanachban, ennélfogva egyebütt is; két ellenséges tábor kavarg és tör egymás ellen két felől. Ah, milyen háboru ez barátom! Az egyik félnek sem szabad benne győzni.

Az egyik baj az idegen levegő, a mit a kozmopoliták hoznak be. Hiszen nem rossz emberek, nem lehet rájuk haragudni. Odatapadnak a világhírű mesterek műveihez, mint a piócák az idegen

kat legutóbb Károlyi György könyvkereskedő adta ki a Gerő Atilla szerkesztette.

— **Műkedvelői előadás.** Az állami felső leányiskola növendékei f. hó 11-én igen szép sikerű előadást produkáltak a színház termeiben. Murai Károly jeles ironknak két egy felvonásos vígjátéka („A két befőttes üveg”, „A kigyó”) és Rudnyánszky Gyulának egy felvonásos vígjátéka („A fehér ruha”) került ez alkalommal színpadra. A kedves leánykák sugó nélkül is teljes precizitással adták elő a naiv gyermekdarabokat és a hálás közönség, — a kik között a szülők és rokonok voltak túlnyomó számmal képviselve, — ki nem fogytak a tapsból és derűltségből. Közben zongora kísérlet mellett egy műenket és két pompás Dankó nótát énekeltek, a melyeket a jó kedvű hallgatóság meg is újrázott. A szindarabok betanításáért Várossy Malvint, a felső leányiskola fáradhatlan igazgatóját, a dalok betanításáért pedig Jenőffy Piroksa tanítónő illeti az elismerés, a ki zongorajátékával is kísérte az apró művészeket. Csőke Teréz tanítónő pedig „A hit, remény és szeretet” élőképet rendezte, a melyhez a jelmezeket is az ő distingvált ízlésével készítette. Aki tudja, hogy mily nehézséggel jár ily előadás rendezése és betanítása, csak elismeréssel adózhat a jeles tanító karnak, a mely bokros elfoglaltsága mellett még a hasonló élvezetes előadások rendezésére is talál időt. A vakokat gyámlító és a könyvtár javára mintegy 60 kor. tiszta jövedelmet hozott az előadás és ez az eredmény minden dicséretnél ékeesebben beszél, kivált ha tekintetbe vesszük a helyáraknak olcsóságát.

— **A kintartás.** Az életben már sok, nagyon sok kísérlet eredményre vezetett, ha kellő kintartás támogatta a kísérletezést. A mindennapi életben a legtöbb vállalkozás többnyire azért nem sikerül, mert ha nem mutatkozik azonnal eredmény, a vállalkozóknak még akkor is kifogy a türelmük, ha azt látják, hogy csak a jövőben lesz meg a biztos siker. Így vagyunk az osztálysorsjátékkal is. Sok, nagyon sok a nyereségek száma; csak hogy mindenki egyszerre nem nyerhet főnyereményt, azonban, ha a kintartásra is súlyt helyezünk, akkor az eredmény nem fog elmaradni. Bátran állíthatjuk, hogy a mi magyar osztálysorsjátékunk az egész világon a legjobbak közé tartozik. A huzások már november hó 15. és 16-án kezdődnek és a sorsjegyek árai a következők: egy nyolcad sorsjegy 75 kr., egy negyed sorsjegy 1 frt 50 kr., egy fél sorsjegy 3 frt, egy egész sorsjegy 6 frt. A sorsjegyvásárló közönségnek ajánlatos, hogy sorsjegyeit megbízható helyen vásárolja. A Török A. és Társa bankháza Budapest, Váci-körút 3/a. mindama előnyöket biztosítja vevőinek, melyeket egy szolid, realis és megbízható cégtől elvárhatunk és így bátran és bizalommal vásárolja a különben is szerencséséről ismert cégnél sorsjegyeit.

— **Nyilvános számadás.** A helybeli áll. felső leányiskola folyó hó 11-én rendezett jótékonycélú előadásán befolyt: eladott jegyekből 84 korona 60 fillér, felülfizetésekből 6 kor. 66 fillér, összesen

91 korona 26 fillér. Kiadás 31 korona 26 fillér, maradt tiszta jövedelem 60 korona. Ebből 20 korona a Vakokat gyámlító országos egyesületé, 40 korona az iskolai könyvtáralapé. — Felülfizettek: Zobel Lipót kir. tanácsos 2 korona, Kunics Matild, dr. Ajtai Endre, Gencsy Sándor, Körösy Endre 1—1 korona, N. N. 46 fillér, Hermán János 20 fillér. Fogadják mindazok, a kik felülfizetéseikkel, vagy személyes jelenlétükkel a jótékony célhoz hozzájárulni szívesek voltak, hálás köszönetet. Várossy Malvin.

— **Vetőmagvak.** (Mauthner Ödön tudósítása). A lefolyt heti jegyzések a megelőző heti színvonalon mozogtak és mint hogy az ilyen árak nem tekinthetők magának és még a termelők kezei közt levő készletek minőség és mennyiség dolgában meglehetősen választékokat nyújtanak, meglehetősen mennyiségek vásárolhattak fel nemcsak a belföldi szükséglet részére, hanem a kiviteltre is. A kivitel érdeklődése azonban túlnyomólag a gyöngébb minőségek felé irányult, a végből, hogy az alantosság árak mellett beszerezhető áruval a megelőzőleg magasabb árakon beszerezett készletek megolcsóbbításának. Az amerikai változásokra, melyek majd föl- majd lefelé hullámanak, csekély ügyet vetettek az európai piacokon, valamint a tengeren túlról jövő hirre is, mely szerint Európába nem fog Amerika semmit sem exportálni és az amerikai termésk ára bár a legalacsonyabb színvonalra süllyedt. Lucerna. Az ebbeli forgalom csak belföldi, magyar eredetű áru szorítkozik, melynek azonban csak szem és szín tekintetében tetszetős tételei keltek el könnyen. A Provence vidékéről érkező ajánlatok még magas árakkal járnak, főleg ha azt vesszük tekintetbe, hogy a beérkezett minták a mi a szint illeti sok kívánni valót hagynak. Olaszország még nem alkalmazkodott a piac általános helyzetéhez. Baltacimet folytatlag is győren ajánlanak. Muharmagot és búkkönyt keresnek és ezek könnyen kelnek el. Jegyzések 100 kilónként Budapesten értve: Vörös lóhere elsőrendű 140—148 korona. Vörös lóhere középmínőségű 130—138 korona. Vörös lóhere gyengébb minőségű 116—124 korona. Lucerna 90—98 korona. Muhar 14—15 korona. Baltacim 22—29 korona. Búkköny. 13—13 és fél korona. A Mauthner Ödön cég e lap gazdálkodásait kívánatra levélben, akár sürgönyileg teljesen költségmentesen értesíti az összes magféléknek napi áraitól.

— **Csak 4 koronáért 200,000 korona nyerhető.** Különösen a kedvező nyeresési esélyeket nyújtanak az 8 Felsőge által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18.122 sorsjegy 418.640 korona készpénzben kerül egyszerre sorolásra és a főnyeremény 200,000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfognak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizella tér Haas-palota) mielőbb 8 napon beküldessenek. — A nevezett intézetnél osztálysorsjegyek is kaphatók eredeti árakon és megfizezzük, hogy ez egyuttal az ország legnagyobb osz-

tálysorsjegy-elárusító helye, mely a sorsjegy-vevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja.

— **Ragályos betegségek.** Folyó évi november hó 11-iki állapotnak megfelelőleg a „Földmívelési Értesítő”-ben az állategészségügyi kimutatás Szilágyvármegyeről következő hivatalos adatokat közli. Lépfene: Bősháza 2 t., — Veszett-ség: — O.-Caholy 1 udvar, — Rühkór: Bikácsa 2 u., — Bivalyvész: Ipp 1 udv., — Sertésorbánc: Gurzófalva 4 udv., — Sertésavész: Bolyán 7 udvar, Csizér 11 udv., Kraszna 1 udv., Magyar-patak 5 udv., Nyirmon 26 udv., O.-Nádasd 1 t., Szélszeg 1 udv., Szilágy-Cseh 1 m., Sülemed 1 t., Somlyó-Ujlak 1 u., Tasnád-Szántól t., Karika 1 t., Kód 15 sz., Náp-rád 9 u., Róna 6 udv., Turbucza 5 udv., Zsibó 1 udv.,

— **Foulard-selyem-ruha 8 frt 40 krtól** feljebb — 14 méter! postabér és vámmentesen szállítva! Minták postafordultával küldetnek; nemkülönbben fekete, fehér és színes „Henneberg-selyem” 45 krtól 14 frt 65 krig **Henneberg G.**, selyemgyáros (cs. és kir. udvari-szállító) Zürichben.

Irodalom.

— **A Borászati Lapok Zsebnaptára** az 1901. évre. Épen most hagyta el a sajtót a Borászati Lapok zsebnaptárának II. évfolyama. Ezen zsebnaptár, mely valóban szőlőbirtokosaink egy rég érzett szükségletét elégíti ki, teljesen alkalmas arra, hogy a különféle német és francia hasontárgy zsebnaptárakat, melyek mindjobban tért kezdtek hódítani, hazánkban teljesen kiszorítsa mert tartalma sokkal bővebb, mindenre — ami a szakmába vág — kiterjedő és amellett az egyetlent, mely a mi speciális magyar viszonyainknak megfelel. Nincs a szőlőművelésnek és borkészítésnek olyan detail kérdése, melyre a gyakorló szőlősgazda, vagy pincemester azonnal meg ne találja a kellő feleletet. Kiterjed ugyanis a könyv tartalma az összes törvényekre és rendeletekre, melyek a bortermelésre vonatkoznak, ismertetni az állami, törvényhatósági, társadalmi szervezeteket, melyek a szőlőművelésre vonatkoznak, a mellett pedig a szőlőművelés és borkészítés minden munkáját, összes ellenségeit és azok ellen irányuló védekezést bár röviden, de oly szabatosan ismertet, hogy a kezdő szőlősgazda első oktatást, de a már gyakorlottabb gazda is sok hasznos utmutatást merithet belőle. A zsebnaptár végéhez jegyzék-napló van fűzve, mely a szőlő- és pinceműzem minden fontos feljegyzésére kellő táblázatokkal bír. A zsebnaptár ára tetszetős vászonkötésben irónnal és noteszszel el látva 3 korona 20 fillér. Megrendelhető: a „Borászati Lapok” kiadóhivatalában Budapest, IX. Üllői-ut 25. (Köztelek.)

— **A „Kert”, a kertészet összes ágait** magába foglaló kertészeti szaklap 21-ik száma a következő érdekes tartalommal je-

lent meg: Konyhakertészet. — Gyümölcsész. — Díszkertészet. — Tárca. — Közelről és távolról. — Méhészet. — Faiskola. — Gép- és eszközleltár. — Irodalom. — Világzemle. — Hírek. — Apró szakközlemények. — Szerkesztői üzenetek. — Színes műmelléklet. — Fametszetek. — A „Kert” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, VI., Andrássy-ut 23. szám alatt van.

Szerkesztői üzenetek.

K. J. L. urnak Tasnád. A vers nem közölhető, gyenge kísérlet. Sajnáljuk, hogy levelének, melyet azzal végez, hogy „Bizton remél”, eleget nem tehetünk. De hát ennél még jogosabb reménysegekben is esalódunk az életben.

O. D. urnak Szédmeter A kívánt lapszámot kivételesen megküldöttük. Ilyen szívesseggben különben csak rendes előfizetőknek részesülnek.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetések.

Hirdetmény.

Közhírre tétetik, miszerint az intézetnél elhelyezett és ki nem váltott 172, 173, 178, 201, 210 és 211 számok alatti kézi zálogok folyó évi december hó 1-én délelőtt 10 órakor, az intézet helyiségében,

nyilvános árverésen

el fognak adatni.

Sz.-Somlyó, 1900. november 10.

„SILVANIA”

hitel- és takarékpénztári intézet részvénytársaság.

Eladó tölgyfa.

A Szilágy-Somlyó—margittai vasutvonal közelében a Márkaszéki Réz-erdőn harmincz hold erdőm

tölgyfa állománya

ELADÓ.

Bölöni Sándor, ügyvéd, Szilágy-Somlyón.

Ezért aztán nincs igazad öreg. Két baj kiáltasz, de csak egy van. Mert a másik baj attól az egyiktől származik. Az idegen levegőtől való a túlzott népiesség.

A mi már most az idegen levegőt illeti, éppen nem kell tőle megijedni és nincs szükség a vészharangra.

Mikor Ferencz császár ezeltől vagy kilencven évvel az ischli fürdőt alapította, a hyperloyalis bandák annyira divatba hozták azt, hogy az ischli levegőt palackokban hermetice elzárva áruták Ausztriában és Magyarországon a patikákban.

Ha valaki megbetegedett, az orvosok egyéb szerek mellett ezt se restelték praescribálni.

— A beteg szobájában egy palack ischli levegőt kell kibocsátani éjszakára.

Másnap panaszkodott a beteg, hogy még mindig nem érzi magát könnyebben.

— Hm — szölt a doktor. — Ismételn kell a dozist. A következő éjjel két palack levegőt ereszszenek ki.

Mindegy. Azért az ischli importált levegőtől még sem gyógyult meg senki.

Ne busulj hát jó Anonymus, mert nagyobb jelentősége, hidd meg, nincs annak a francia, vagy orosz levegőnek sem, a mit a lelküket a külföldi irodalmakon felejtett írók eresztenek ki az ő kisded irodalmi palackjaikból.

Föl se kell venni. Ha attól akkor nem gyógyult meg senki — hidd meg, ettől se hal meg senki.

Mikszáth Kálmán.

testekhez és annyira teleszopják magukat, hogy amikor azután ők akarnak produkálni, az a fölszitt idegen vér csöpög ki belőlük mert több bennük az idegen vér, mint a maguké. Magyar történeteket írnak ugyan, de alakjaikban orosz, vagy francia vér kering. Bocskásd meg oh Apollo, hogy vért mondtam. Veszett ördög, az nem vér. E szerencsétlen marquisok és vicomte-ök csak árnyékaik bizonyos ismerőseinknek, a kikkel először még abban az időben találkoztunk, mikor szellemesek és egészségesek voltak, most már paralysis progressívába estek és csodálatos módon magyar álnév alatt itt a magyar falvakban csatangolnak, udvarolván magyar vezetéknévű Nanetteknek és Szónyácskáknak.

Csak az idegen levegőért esem kétségbe, de följadulhatnám a szecessziós themák miatt is. Oh jaj, hiszen ezek az alakok mind a St.Sulpice kórházból kerülnek ki. Egy-egy excentrikus betegség valami öröklött preverzitás és schwen-galismus különféle változatai. Még jó, a ki csak Bourget ista és lélektani boncolást végez — persze konyhakéssel, de hajh, a ki Dosztojevszkyig ágaskodik a bűnt akarja rokonszenvesse tenni. Mintha egyből se volna Raszkolnyikovban, csak épen ez. Oh kis oktondik! Nem a bűntette Dosztojevszky széppé, hanem hatalmas szívvel és lángszóval az olvasók lelkét tette jóvá és ragadt oly magasra, a honnan a bűn nem olyan nagyon rut, csak nagyon szánalomraméltó.

E kozmopoliták idegen levegője csak az egyik baj — a másik a túlnépies irány, mely átsap a póriashba. Nem szükség annak a kimutatása, hogy a magyar nyelvet hogy bírják elcsavarni az egy-

ügyű parasztok. Épen olyan hiba ez, mint a hírlapokban az a szomorú látvány, hogyan csavarják el viszont a nyelvet azok, a kik németül gondolkoznak. A néptől tanulja a nyelvet az író kétségkívül, mint a hogy a szamócat az erdőn szedi az ember. De megfizetve, megmosva, a rothadtat, satnyát, éretlen kidobálva kell azt feltálatni. Az aróma rajta legyen, de a rög, penész és a békanyál nem.

Némely íróink valóságosan összegyűjtik a nép száján forgó, szemenszedett karakán kiszólásokat és furcsaságokat, úgy hogy ez a nyelv, ez az észjárás és előadási forma szinte bög a ködmönstágtól. Mintha erővel le akarnák huzni az előadási hangot, a nyelv hajlékonyságát, finomságát arról a magaslatról, a hová azt Vörösmarty, Arany, Petőfi, Jókai, Gyulay és velők két nemzedék emelte. Minden kell nekik, a mi a paraszt elmékben megfogant, ha szép, ha nem szép, de legjobban az olyan, a mit még ők se hallottak, a mit egy-egy mókás paraszt kigondolt és semmi se kell, a mi már megnevesedett és törvényynyé vált akár a grammatikában, akár az irodalomban. Boldogok, ha valami olyat találnak, a mi különös és szokatlan, ha paripatiknak nevezhetik a kappant, mert a görcei paraszt így mondja, vagy kelempész madárnak a mókust, mert a félkegyelmű Bölöndér Jóska, látván a mókust kalimpálni a fán, ekképen körösztolte el.

No hát barátom ez nem jól van így. Ez ellen kellene, hogy segítsék. Mert e két ellentétes tábor kezd egymással farkasszemet nézni az irodalomban... és a

te Almanachodban is folyik a csendes háboru a két irányzat közt.

Erről írj az idén előszót amice, de keményen kell a tollat megnyomni, mert nekem nagy aggodalmaim vannak, hogy ha a túlnépies irány talál terjeszkedni, akkor a magasabb ízlés pusztul el, ha pedig az idegen levegő így ömlik be ezentul is, akkor a nemzeti lélek marad halva.

Sapientia pauca. Dixi salvavi animam meam.

Anonymus.

*

Kedves öreg Anonymus!

Nem haragszom rád csipősségedért. Csak korholj engem, a mikor jönnek látod, meglehet, hasznát látom. Hanem ebben az egy esetben erről a két felhozott bajról fölőlségesek, vagy legalább túlzottak az aggodalmaid.

Hiszen némileg igaz, a mit irsz, csakugyan vannak íróink, és az Almanachban is vannak, a kik idegen levegőt mozgatnak munkáikban s viszont vannak olyanok, a kik érezve a magyartalan áramot, mintegy ösztönyszerűleg a magyar néphez menekülnek, mint megrezzent gyermekek az anyjuk ölébe. A francia marquist ellensúlyozzák a kifordított gubán heverésző paraszt gazdával, de mihánts az idegön ájer kiszelőne az nyomtatott íráskbú, ők is rögvést mögcsavarnák elméjükön a finumabb csapat, a honnat a paraszti izós böffenetek helyöt tyűkörből fészülködő kaputrakos embörök koponyáján már körösztülszaladt és megmángorolt magyarság gyűnne ki.

Hirdetmény.

Folyó hó 16-án délután 3 órakor

a Krasznamegyei takarékpénztár

helyiségében

következő kézi zálog

1892, 155/2053, 2114 2120, 2130, 2193, 2248, 2250, 2270, 2280, 2289, 2308, 2319, 2324, 2332, 2340, 2349 és 2365 szám fog nyilvános árverésen eladatni, — a mi ezennel közhírré tétetik.

Sz.-Somlyó, 1900. november 6.

Krasznamegyei takarékpénztár igazgatósága.

2—2

Eladó új bor.

Harminc hektoliter kitűnő minőségű, idei fehér, kémeri bortermésem

ELADÓ.

BÖLÖNI SÁNDOR,

Szilágy-Somlyón.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású készvény, csuz, reuma, ischiás, stb. ellen

Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidősebb készvény és csuszfájdalmakat is már néhány szori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Fog, vagy fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

Kapható csaknem az összes gyógyszerárakban.

Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő

WIDDER GYULA

gyógyszerész, S.-A.-UJHELY.

Főraktárak Budapest: Török József gyógyszerárban, Király-utca 12. és az Egger-féle „Nádor-gyógyszerárban” Váci-körút 17.

Szilágy-Somlyón: Balás V Zsigmond, — Zilahon: Unger Gusztáv, Tasnádon: Dulka Elek gyógyszerárban. 2—10

Eladó birtok.

A zoványi határban a Zoványi Jenő és Krausz Imre tulajdonát képező 53 kat. hold és 1108 □ öl területű tagbirtok jutányos árban és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett

örök áron eladó.

Értekezhetni lehet

Bölöni Sándor

ügyvéddel Szilágy-Somlyón.

11—

Szilágyvármegye alispánjától.

24766—1900. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szilágy-Somlyó rendezett tanácsa városnál egy, évi 720 korona fizetéssel javadalmazott **irnoki állás** lemondás folytán üresedésbe jöven, annak betöltése céljából ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozzám **1900. évi december hó 15-ig adják be.** Az állás választás utján fog betölteni, s a választási határnap kitűzése iránt a pályázati határidő lejártá után fogok intézkedni.

Zilah, 1900. november hó 6-án

Kaizler György, alispán.

1—2

Előfizetési

Felhívás

A „PILLANGÓ”

társadalmi és művészeti élelclapra.

Élelclap, melynek Magyarországon nincsen párja.

Élelclap, mely nem a politika mezején keresi a humor tárgyát.

Élelclap, a mely nem a pikantéria forrásából meríti tárgyát.

Élelclap, mely nem bánt személyeket.

Élelclap, a melynek egyedüli célja az, hogy mulattasson, összehordva a társadalom derűs jeleneit, olykor olykor tollhegyre szurva egy-egy félszegséget is, hogy okuljon rajta az, a kit illet.

A „PILLANGÓ” a család lapja. Apa, anya bátran kezébe adhatják e lapot serdülőknek és kicsinyeknek is. Nincs benne semmi, a mi megméltalmaz, száműzve van hasábjairól a kétértelműség

A „PILLANGÓ” illusztrációi vetélkednek a külföld hasonló kiadványaival és minden szalon díszét képezik.

A „Pillangó” előfizetési ára:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 korona.
Negyedévre 3 korona.
Legelőszérűbb postautalvánnyal előfizetni.

A „Pillangó” kiadóhivatala:

BUDAPEST,

VIII. ker., Kerepesi-ut 69. sz.

Ingyen küld mutatószámot mindenkinek, a ki erre felszólítja egy levelezőlap utján.

541—1900. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tasnádi kir. járásbíróság 1900. évi V. 391. V. 397 és V. 398. sz. végzése következtében dr. Knezovits Adolf budapesti ügyvéd által képviselt és Weisz Ede Lajos budapesti lakos javára, Galamb Gyula új-németi lakos ellen összesen 2375 kor. s jár. erejéig 1900. évi szeptember 10-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 1816 koronára becsült következő ingóságok u. m.: ökrök, szekerek, gazdasági eszközök, házibutor és különféle dísztárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tasnádi kir. járásbíróság 1900. évi V. 397/2. sz. végzése folytán 2375 korona tőkekövetelés, ennek utólag kiszámítandó kamatai — eddig összesen 120 korona 21 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig az árverés Új-Németen, végrehajtást szenvedett tagbéli lakásán leendő eszközzésére **1900. évi november hó 19. napjának** délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tasnádon, 1900. évi október hó 28-ik napján.

NÓTI GEZA, kir. bírósági végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

Alulírt közbirtokosság a krasznai heti vásárokon s hétköznapiokon gyakorolható **helypénzszedési jogát** 1901. január 2-től kezdődő 3 egymásutáni évre 4000 korona kikiáltási ár mellett **1900. év december 2-án d. e. 10 órakor Kraszna községhezátal tartandó nyilvános árverésen** a legtöbbet ígérőnek hasznbérbe adja.

Árverelni szándékozók kötelesek 1000 korona bánatpénzt az árverést vezető kezéhez letenni.

Egyéb feltételek alólírotttnál bármikor megtekinthetők.

Kraszna, 1900. november 7.

Br. Györffy Pál,

a krasznai vásárvámszedésre jogosult közbirtokosság elnöke.

1—3

4673—1900. tkvi. szám.

Árverési hirdetmény és feltételek.

Bukoveczky Ödön végrehajtónak Unterholcer Zsuzsanna Molnár Jánosné elhalt tasnádi lakos örökössei végrehajtást szenvedők ellen folytatott ügyében a végrehajtási árverés 1500 korona tőke, ennek 1899. évi december hó 8-tól járó 6% kamatai, 182 korona 70 fillér eddigi, 1/3% váltódíj, 20 korona 75 fillér árveréskérés s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetik s ennek határidejéül **1900. évi december hó 20-ik napjának d. e. 9 órája** a zilahi kir. törvényszék területén fekvő alólírt kir. járásbíróság árverelő helyiségében kitűzetik, s az árverési feltételek következőkben állapittatnak meg.

1) Elárvereztetnek szükség esetén a kikiáltási áron alul is végrehajtást szenvedő nevére a tasnádi 106. sz. jkvben felvett I309. hrszámú szőlőbirtok 1032 korona kikiáltási árban.

2) Árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár tizszázötölját készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a bírósági kiküldött kezéhez bánatpénzü előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

3) Vevő köteles a vételárat az árverés jogerőre emelkedése után járó 30, 60, 90, napi időközökben három részletben az árverés napjától járó 6% kamattal együtt, a tasnádi kir. adóhivatal, mint bírói letét pénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe számittatik be.

4) Vevő tartozik az árveréstől kezdve a birtokkal járó minden közterhet viselni s a vétel tárgya után kiszabandó kincstári illetéket fizetni.

5) Amennyiben jobb vételári ígért utólagosan nem tétetnék, jogosítva lesz vevő az árverés jogerejévé váltával innen nyevrendő vételi bizonyítvány mellett a megvásárolt ingatlant tényleges birtok és használataba átvenni, a tulajdonjog az árverési feltételek teljesítése után fog részére hivatalból bekebelezettni.

6) Ha árverési vásárló az ígért vételárat és járulékait a kitűzött határidőben be nem fizetné, ellene bármelyik érdekelt fél kérelmére az 1881. évi LX. t.-cz. 185. §-a alapján visszárvérés fog elrendeltetni.

Végrehajtató utasittatik, dr. Várady Károly utján, hogy az árverési hirdetményt a Sz.-Somlyón megjelenő „Szilágy-Somlyó” című lapban szabályszerűen tétesse közzé, s az azt tartalmazó hírlappéldányt mutassa be.

A kir. járásbíróság, mint tkvi hatóság. Tasnádon, 1900. évi szeptember hó 6-án.

GYÖNGYÖSI, kir. aljárásbíró.

747—1900. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zilahi kir. törvényszék, 7620. 7661—1900. számú végzése következtében dr. Szakács Balázs sz.-somlyói ügyvéd által képviselt Reich Eliás sz.-somlyói lakos javára, Fléger Herman és Fléger Jakab a.-györteleki lakosok ellen 120 és 600 kor. és jár. erejéig 1900. évi október hó 17-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1375 koronára becsült következő ingóságok u. m. 1) 2 drb. 4 ló-erejű járgányos cséplőgép. 2) 2 drb. szóró rosta és házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sz.-somlyói kir. járásbíróság 1900. évi V. 816/2 számú végzése folytán 120 és 600 korona tőkekövetelés, ennek 1900. évi szeptember hó 25. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj, és eddig összesen 185 korona 70 fillér megállapított költségek erejéig, az árverés S.-Ujaton **1900. évi november hó 21-én d. e. 9 órakor** és S.-Györteleken 1900. évi november hó 21-én d. u. 2 órakor leendő eszközzésére határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén a becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sz.Somlyón, 1900. évi november hó 5-ik napján.

ROSKA VERTÁN, kir. bírósági végrehajtó.

PALAIS ROYAL

ORLAY SÁNDOR, perisa csász.,spanyol kir. udvari szállító.

BUDAPEST, IV. Koronaherceg-utca 8.sz.

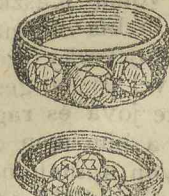
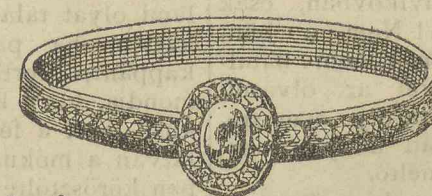
GYÉMÁNT UTÁNZATOK,

PÁRISI LEGYEZŐK,

Chinai ezüst,bronz és bőr díszműárúk,

EZÜST BOTOK, DÍSZÁLLÓÓRÁK, ÉVŐRÉSZLETEK,STB.STB.

gyári árakon.

Képes árjegyzék ingyen.

Nyomatott Bölöni Sándor gyorsajtóján Szilágy-Somlyón, 1900.